

Avdelningen för systemanalys, försörjningstrygghet och statistik

Enheten för energimarknader

Kristina Holmgren

016-544 20 56

kristina.holmgren@energimyndigheten.se

Finansdepartementet

Skatte- och tullavdelningen

Yttrande angående promemorian Förstärkt och förenklad miljöstyrning i bonus–malus-systemet

Sammanfattning

- Energimyndigheten stödjer en skärpning av utformningen av malus-delen i bonus-malus-systemet.
- Energimyndigheten anser att det är viktigt med kontinuerlig analys och anpassning av bonus-malus-systemet för att upprätthålla en effektiv styrning och bidra till de svenska klimatmålen.
- Energimyndigheten önskar ett helhetsgrepp på styrning av nyförsäljning av lätta fordon för att uppnå den mest effektiva styrningen.

Energimyndighetens ställningstagande

Det finns flera faktorer som påverkar utvecklingen av nybilsförsäljning och fordonsmarknaden, där bonus-malus-systemet är en central del. Det är viktigt med en effektiv styrning av nybilsförsäljningen i syfte att uppnå svenska klimatmål och man bör ha i åtanke att de flesta fordon som säljs idag sannolikt kommer att vara i bruk långt in på 2030-talet. I takt med utvecklingen av fordonsmarknaden behöver bonus-malus systemet anpassas och skärpas för att upprätthålla en effektiv styrning.

Energimyndigheten önskar ett helhetsgrepp i den fortsatta styrningen av nyförsäljningen av lätta fordon. Detta förslag omfattar endast en del av den totala styrningen av nyförsäljning vilket gör att det blir svårt att bedöma konsekvenserna av förslaget.

I budgetpropositionen för 2021 aviseras en rad förändringar i styrmedel som berör lätta fordon. Här ingår höjning av bonus för rena elfordon samt justering av bonus för laddhybrider. Vidare aviseras också förändringar i utformning av bilförmån. Den tidsbegränsade nedsättningen av förmånsvärdet för el-, laddhybrid- och gasbilar med 40 procent (dock högst 10 000 kr) upphör vid

utgången av 2020. Regeringen har inte aviserat någon ny, motsvarande, nedsättning, och det innebär att de flesta laddbara förmånsbilar (och gasbilar) får höjt förmånsvärde med 10 000 kr vid årsskiftet. Detta gäller både nya och befintliga förmånsbilar. Den permanenta nedsättningen för miljöanpassade förmånsbilar fortsätter att gälla som tidigare. Dessutom aviseras ett förslag om justerad schablonberäkning för bilförmån. Förslaget syftar till att förmånsvärdet bättre ska avspegla marknadsvärdet för förmånen så att beskattningen av förmånsbil blir neutral i förhållande till kontantlön.

Förändringarna som aviseras i budgetpropositionen hade med fördel analyserats gemensamt med den höjning av malus som föreslås av regeringen.

Andra aspekter som bör ingå i en mer övergripande analys av styrning av nyförsäljning av lätta fordon

Det är viktigt att ha i åtanke att utöver elektrifiering av fordon kan en energieffektiviseringsåtgärd vara att konsumenter väljer fordon med lägre vikt. Detta är en aspekt som även berör laddbara fordon. Hur styrningen kan främja ökad effektivitet för framdrivning av laddbara fordon vore också önskvärt att belysa.

Bonusen för gasfordon tycks inte stimulera tillräckligt för att öka andelen gasfordon då antalet fordon minskar i försäljning och flera tillverkare har annonserat att de avser sluta med gasfordon. Detsamma gäller för fordon som kan drivas av E85, få personbilar för E85 säljs men det finns en viss försäljning av lätta lastbilar som kan drivas med E85. En analys över denna utveckling är också önskvärd.

För köpare av lätta lastbilar finns betydligt färre alternativ att erhålla bonus än för köpare av personfordon. Fler modeller av lätta lastbilar som kan erhålla bonus kan förväntas komma i framtiden, men utvecklingen går betydligt långsammare än för personfordon. Att belysa denna situation ytterligare vore önskvärt.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Robert Andrén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningschefen Gustav Ebenå, samt enhetschefen Maria Westrin. Föredragande har varit seniora rådgivaren Kristina Holmgren.

Robert Andrén

Kristina Holmgren